

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 7073

Doknr.
478858

Dato
03-11-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 11. oktober 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 22 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Honoré Østergaard (V).

Spørgsmål nr. 22:

”Vil ministeren redegøre for regeringens tilgang til problemstillingen vedr. socialtilsynenes fortolkning af selvbestemmelsesretten kontra Voksenansvarsloven, som beskrevet i henvendelsen fra Henning Falken, jf. SOU alm. del – bilag 175 (2020-21)?”

Svar:

Af voksenansvarslovens § 7 fremgår de generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Her står det klart, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten kun må anvendes undtagelsesvist og aldrig må erstatte omsorg og en socialpædagogisk indsats. Jeg kan i forlængelse heraf henvise til min samtidige besvarelse af SOU alm. del – spørgsmål 21.

Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med sociale tilbuds generelle kvalitet, herunder anbringelsessteder til børn og unge. Socialtilsynet skal således sikre sig, at det enkelte anbringelsessted generelt har en kvalitet, så det er forsvarligt for kommunerne at placere barnet eller den unge i det konkrete tilbud.

Anbringelsessteder skal indberette magtanvendelser til den anbringende kommune, som har ansvaret for barnets eller den unges ophold, og til socialtilsynet.

Det er barnet eller den unges handlekommune, som er ansvarlig for det personrettede tilsyn, der i forhold til episoder af magtanvendelse skal forholde sig til, om barnet eller den unge er velplaceret, og om anbringelsesstedet leverer den ønskede og relevante ydelse.

Socialtilsynet skal ikke give en tilbagemelding eller træffe afgørelse om lovligheden af den enkelte magtanvendelse, men vurderer magtanvendelsesmønstret generelt, og om det giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser, herunder om det giver anledning til en dialog med et konkret anbringelsessted om deres pædagogiske praksis. Det kan f.eks.

være om. behov for ændringer i tilrettelæggelsen af arbejdet på anbringelsesstedet, så anvendelsen af magt reduceres mest muligt, eller om behov for, at medarbejderne på anbringelsesstedet får bedre viden om regler og rammer for magtanvendelse.

Socialtilsynet kan, hvis forholdene på det enkelte anbringelsessted tilsiger det, træffe afgørelse om skærpet tilsyn og om påbud. Det kan f.eks. være relevant, hvis et anbringelsessted har uforholdsmæssigt mange magtanvendelser sammenlignet med et lignende anbringelsessted. Endelig kan socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af godkendelse, hvis anbringelsesstedet ikke ændrer praksis og dermed vurderes ikke længere at have den fornødne generelle kvalitet.

I forhold til den rejste problemstilling om socialtilsynenes forskelligartede praksis er jeg enig i, at der på trods af den øgede professionalisme i socialtilsynet stadig er behov for at arbejde med ensartetheden på tværs af socialtilsynene. Derfor glæder det mig også, at alle partierne bag *Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* er enige om, der skal iværksættes en række konkrete tiltag, der på forskellig vis både skal understøtte socialtilsynets godkendelses- og tilsynsopgave og sikre større ensartethed i tilsynet med sociale tilbud på tværs af landet.

Et mere ensartet og fælles funderet socialtilsyn vil øge retssikkerheden for tilbuddene og dermed også for tilbuddenes beboere og brugere. Med aftalen sikres også en styrket national styring af socialtilsynenes praksis, bl.a. ved at styrke Socialstyrelsens rolle og muligheder i forhold til socialtilsynet, lige som det lokalpolitiske ansvar for varetagelsen af opgaven og for, at den varetages i overensstemmelse med intentionerne i socialtilsynsloven, tydeliggøres. Lovforslaget, som skal udmønte aftalen, er planlagt til fremsættelse i første halvdel af november og med forventet ikrafttrædelse den 1. januar 2022.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
SOU alm del – svar på spm. 21